

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 16:36

צאת השבת 17:48

ר"ת 18:23

שיר ליום השבת

מפרשת המן ניתן ללמוד שיצור מאלף במידת הבטחון וההשתדלות.

"ולא העדיף המרבה, והממעיט לא החסיר. איש לפי אכלו לקחו".

רש"י: "יש שלקטו הרבה ויש שלקטו מעט, וכשבאו לביתם ומדדו בעומר מה שלקטו, מצאו שהמרבה ללקוט לא העדיף על עומר לגולגולת אשר באוהלו, והממעיט ללקוט לא מצא חסר מעומר לגולגולת".

ואמרו חז"ל: "מי שברא יום ברא פרנסתו".

רבי יוסף בלוך זצ"ל סיפר: מעשה היה בשני יהודים מהעיר טעלז שהיו ידידים, ומצב עסקיהם דומה. החליטו השניים, שכדאי להם להעביר את עסקיהם לעיר הגדולה, שם המקום נראה מסוגל יותר להתפתחות מסחרם.

לאחד מהם עלה הדבר בנקל, הוא העביר את עסקיו, מסחרו הצליח ורווחיו גדלו. ואילו השני לא הצליח לעשות כמוהו. היתה לו מכך עוגמת נפש רבה, והוא נתקנא בהצלחת חברו.

כעבור מספר חדשים, פרצה המלחמה. כל היהודים גורשו מהעיר הגדולה כולל הסוחר דן. עסקיו התמוטטו ומרוב הצרות מתו עליו אשתו ובניו. לעומתו, השני שקינא בחברו ונשאר בטעלז נגד רצונו, עסקיו פרחו, ומה שהיה נראה לו מקודם אסון, נתברר לו כעת מקור אושרו.

הוא הבין כי כל חריצותו והשתדלותו של האדם לא יועילו לו כנגד גזרת הבורא יתברך שמו.

(איש לרעהו)

מאורה של הפרשה

"ויעשו כן"

רש"י: "להגיד שבחן, ששמעו לקול משה ולא אמרו היאך נתקרב אל רודפינו, אנו צריכים לברוח. אלא אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם".

חז"ל מנו את "אמונת חכמים" כאחר ממ"ח קניינים שהתורה נקנית בהם. גדרה של אמונה זו שמאמין וסומך לגמרי על הוראת החכם, אף כי מצד שכלו והגיונו סובר אחרת. כדרך שאמרו חז"ל על הפסוק "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימים ושמאל" ואפילו נראין בעיניך על שמאל שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל, שמע להם! זאת כמובן בתנאי שאינו קל להאמין לכל דבר אלא רק לדברי חכמי התורה. כפי שפירש **התפארת ישראל**: "אמונת חכמים - שאינו מאמין לכל דבר ששומע, שזוהי מידת פתי מאמין לכל דבר, אבל יאמין לחכמים בחכמת התורה אפילו אם לא ישגם בשכלו".

חז"ל סיפרו בגמרא מעשה על אנשי פפוניא, שהיה רב מתניה דורש לפניהם בערב פסח בהלכות הפסח, ואמר להם שאת המצב אין ללוש אלא במים שלנו. הלכו האנשים והביאו כולם את כדיהם אליו ואמרו לו: "הבה לנו מהמים שלך כאשר דברת..." עד שעמד והסביר להם את הפירוש של "מים שלנו" שהם מים ששאבום מבעוד יום והלינו אותם כל הלילה בכלים.

ותמה אני, שאל **הגאון מליסא זצ"ל**: לשם מה מספרת לנו הגמרא את המעשה הזה, כלום לומר לנו כי טפשים כל כך היו אנשי פפוניא ולא הבינו דברי רבי מתניא? אלא באים חז"ל ללמדנו עד כמה גדולה ורבה היתה תמימותם ואמונתם בדברי חכמים, ולכן קיבלו את דברי הרב כפשוטם מבלי צורך להבין ומבלי לשאול שאלות. שזו טיבה של אמונת חכמים, להאמין בכל דבר ששיאו, ואפילו אם הדבר מנוגד לשכל הישר. "ויאמינו בה" ובמשה עבדו" - אמרו חז"ל: לא נגאלו אבותינו ממצרים אלא בזכות האמונה בה' ואמונת חכמים. וכך יהיה גם בגאולה העתידית, וכל מי שקנה לעצמו מידה נשגבה זו של אמונת חכמים מחיש את הקץ.

סיפור רבי שלום שבדרון זצ"ל:

מעשה ביהודי תמים, פשוט וטוב מיוצאי הונגריה, שהיה דר בבני ברק והיה נוהג להתפלל כוותיקין כמנינו של **'החזון איש' זצ"ל**. איש זה הצטיין באמונת חכמים פשוטה וטהורה. וכל דבר קטן כגדול, מה יעשה ומה לא, היה שואל בעצת 'החזון איש'. ואכן 'החזון איש' שהכיר בגודל תמימותו הפשוטה וטהור לבו, נענה לו בכל דבר.

פעם אחת בא היהודי אל 'החזון איש' ביום שישי סמוך לזמן הדלקת הנרות: "רבי, התאונן הלה, 'צינור המים בבית התפוצץ ומים רבים נזולים בתוך הבית'!"

"ומה ביכולתי לעזור לך?" הקשה 'החזון איש', "לך לאינסטלטור והוא יתקן לך את הנדילה".

"אבל השעה כבר מאוחרת" השיב היהודי, "האינסטלטור לא ירצה לבוא בשעה זו..."

שאל שוב 'החזון איש': "ומה אתה רוצה ממני? מה אעשה לך?"

השיב היהודי בתמימות: "שיאמר הרבי שהמים יפסיקו לזרום..."

נענה 'החזון איש' ואמר: "נו טוב, שהמים יפסיקו לזרום..."

בתמימות ובאמונה פשוטה חזר היהודי לביתו, והמים באמת פסקו מלזרום...

במוצאי שבת, שוב חזר היהודי לבית 'החזון איש', והפעם בפיו תלונה הפוכה: "הרב אמר שהמים יפסיקו לזרום, ובאמת פסקו, אבל עכשיו אין לי מים בבית..."

שוב נענה לו 'החזון איש' ושאלו: "ומה אתה רוצה עוד?"

ענה הלה: "אני מבקש שהרב יגיד עתה שהמים יתחילו שוב לזרום!"

לא היסס 'החזון איש' ומיד אמר לו: "טוב, יהא כך, שהמים יתחילו לזרום שוב..."

חזר היהודי התמים לביתו, והמים אכן התחילו לזרום.

(איש לרעהו)

עו לאמן לנשות ארשלו, ויה ארשלו ארשלו.

"אלא יכלו לשתתק למה אמרה, כי ארשה הם", הם זקנים היו למלחמה, ואכן חרלוש ארשהו ארשהו.

ברכת שבת שלום!
עריכה: משפחת שמעיה
לע"נ אבינו
הר"ר אילן סכח בן סניורה ז"ל

פסירת הצדיקים
י"ט בשבט - ר' יצחק ברוך סופר
כ"ב בשבט - אשר בן יעקב אבינו. ר' עובדיה הדאיה
כ"א בשבט - ר' משה גלאנטי. ר' רפאל משה גאליקו
כ"ב בשבט - ר' מנחם מנדל מקוצק. ר' יהודה לייב מלובלין
כ"ג בשבט - ר' יעקב חיים ישראל אלפיה. ר' יהושע מבעלז

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה
הצלחה ברו"ב: נעה שלו. משי יונה. משי ג'יבלי. **רפ"ש:** משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו חיים דניאל בן שולה. שלמה בן רינה. דוד בן רעות. תהילה בת שונמית. מיכל חיה בת רחל אפרת ביתיה בת צביה.
זיווג הבנו: אורה שרה בת אסתר. אביטל גאולה בת אירן שרה בת אילה. אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה **לע"נ:** הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"י בן נעימה ז"ל ששון בת מסעודה ז"ל. חתון בת מרים ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל

הרשה לעצמך - לסלוח!

יש אופן חשיבה אחד, מסוים, שהאדם המאמץ אותו יכול לחסוך לעצמו הרבה זמן והרבה כאב לב, ולמנוע מחשבות שליליות.

בכוחו של האדם להעניק לעצמו יותר שלוות נפש, ופחות סיכונים להתקף לב וללחץ דם גבוה.

האדם יכול להיטיב עם עצמו, כאשר ירשה לעצמו - לסלוח!

רגשות שליליים כמו עלבון, תסכול, נטירת טינה, שנאה וכעס - ובפרט כעס ש'דוגר' בפנים לאורך זמן - גורמים להרס.

הם הורסים את השמחה ואת השלווה, ומפריעים לתפקוד.

הרגשות הללו הורסים גם את הבריאות. לאדם שסובל מרגשות שליליים לאורך זמן, יש יותר סיכויים ללקות בשבץ, בבעיות לב, וכליות, בלחץ דם גבוה, בבעיות עור, וכמובן, בבעיות עיכול. ללא ספק, גם היכולת השכלית של האדם נפגעת בשל רגשות שליליים כאלו.

נו, אם כן יש משהו, שמוכן לתת לרגשות השליליים מקום בתוך לבו?

הבעיה היא, שאנחנו לא מזמינים את הרגשות השליליים.

הם נוצרים בנו, אם אנחנו לא מתמודדים מולם באופן נכון.

רגשות של עלבון וכעס, טינה ותסכול, נוצרים פעמים רבות בשל פגיעות שפוגעים בנו אנשים.

החיים אינם איזשהו תהליך סטרילי במעבדה, החיים הם החיים...

ואין, מן הסתם, אדם שאינו סופג פגיעות במהלך החיים. השאלה היא - איך הוא מתמודד עם הפגיעות הללו.

חלק מהפגיעות הן קלות-לכאורה, רק מעין 'דריכה על הבהונות'.

עלולים להעיר לנו הערות קטנות, אך פוגעות, שמשדרות זלזול וחוסר הערכה. הערות כאלו הן אמנם לא סוף העולם, אבל הן עלולות לפגוע בביטחון העצמי, ולהכאיב בנקודות רגישות בנפש.

במקרים רבים, אנשים שפוגעים באופן כזה, בכלל לא מודעים לעובדה שהם פגעו בנו.

אישה שהיתה במופץ נכנסת אחרי ההפסקה, ושואלת אישה אחרת שיושבת בקצה השורה:

"הגיד, זו היית את - מי שדרכתני עליה כשנכנסתי למופע?"

"כן" עונה הגברת.

"יופי, אם כך אני בשורה הנכונה".

מעשה במשפחה אחת, שבכל שבת התלקחה בביתם המחלוקת. על מה ולמה? כבכל בית יהודי, נוהגת בעלת הבית לטרוח בערב שבת בהכנת החמין, אותו אמורים לאכול בשבת בסעודת הבוקר. אלא שהחמין שלה מוצלח כל כך, עד שבעלה וילדיה נוהגים "לטעום" ממנו במשך הלילה, עד שלפעמים בשבת בבוקר, כאשר פותחת האישה את הקדרה, היא מגלה שנותר כמעט ריקה...

בני המשפחה, שכבראה אינם תלמידי חכמים מופלגים, לא נשמעו לתחנוניה ואזהרותיה של בעלת הבית, והמשיכו למלאת כרסם מידי ליל שבת בחמין המשובח. עד שבלייל שבת אחד, הם נכנסו למטבח, עמדו לפתוח את הקדרה, וכאן נדהמו לגלות, ששני נרות שצוה דולקים על גבי כיסוי הקדרה!

"כעת יקירי", אמרה האם, "לא תוכלי לאכול את החמין. הנחתי נרות ארוכים מספיק שידלקו עד מאוחר בלילה!"

בשבת בבוקר, כשהנרות כבר כבו, עמדו בני המשפחה לאכול מהחמין, ולפתע עמד אחד הילדים והעיר: "הלא הנרות היו דולקים על גבי הכיסוי בכניסת השבת (בין השמשות), ואם כן, אולי נחשב הכיסוי ל'בסיס לדבר האסור', שאסור לטלטלו למשך כל השבת, אפילו אם המוקצה כבר אינו מונח עליו." (בסיס לדבר האסור - דבר כשלעצמו אינו מוקצה, המושמש בסיס לדבר מוקצה, כלומר שמונח עליו דבר האסור בטלטול בשבת. לדוגמא: מגרת שולחן שהניחו בה כסף וכדומה, הרי המגרה נעשית בסיס לדבר האסור, ואסור לטלטלה. גם כאשר הוסר המוקצה מהמגרה בשבת, עדין היא אסורה בטלטול, שכן 'מיגו דאתקצאי לבית השמשות אתקצאי לכולא וימא')

ובכן, מיהרו בני המשפחה ושאלו את הרב: "ילמדנו רבינו, מהו הדין במקרה זה? האם נוכל לאכול מהחמין בשבת?"

תשובת הרב זילברשטיין שליט"א:

נראה שמותר להסיר את מכסה קדרה, שהרי כתבו הפוסקים שאם אדם הניח דבר מוקצה על גבי חפץ של חברו, אין בזה דין בסיס לדבר האסור, משום שאין אדם אוסר את של חברו שלא מדעתו. ולכאורה כך גם הדין בנידון דנן.

אמנם הקדרה מיוחדת לשימוש האישה, אך מכל מקום נראה שדוקא לצרכי בישול מיועדת לה, אך לא לצורך הדלקת נרות על גביה באופן שתאסור את השימוש בה.

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

הוא סגור?!

קיימת בעיה של בני זוג שלא עולים על דרך המלך כיון שאחד הצדדים מכונה "סגור". נכנסו אלי זוג והתיישבו. שאלתי אותם "מה מביא אתכם אלי?"

היא הסתכלה עליו ואמרה: "דבר".

והוא, הבעל, עונה לה "לא. דברי את".

"נו, אמור!" היא מבקשת מבעלה.

"לא, תאמרי את!"

ואז היא פונה אלי: "הרב רואה, זה מה שקורה בבית. זאת הבעיה שלנו. הבן אדם הזה סגור. עצור. מופנם. אף מילה לא. זה משגע אותי. מידי יום לפני שהוא מגיע הביתה, אני מכינה לפחות חמשה עשר נושאים כדי שיהיה לי מה לשוחח איתו, אני מעלה נושא והוא לי 'כן, לא, שחור, לבן' וסוגר נושא. תוך עשר דקות נגמרו לי הנושאים, ונותרות לי שעות ארוכות של אלם, שתיקה נוראית. כל מה שניסיתי - לא הועיל".

הבעל הגיב: "כן. כזה אני. סגור. מה ביכולתי לעשות, טבע שלי. אבל אינני מבין מה היא כוונתה, כי בפעם הראשונה שהכירה אותי - ידעה שאני כזה, וקבלה זאת על עצמה, אז מה רצונה?!"

עברתי לדבר על נושא אחר בתכלית. שאלתי אותם במה הם עוסקים ומה הרווח הכלכלי שלהם. על הסיפוק מהעבודה ועוד כהנה. במעבר טבעי שאלתי את הבעל במה הוא עוסק? והוא סיפר שהוא "קניין". ביררתי מולו מה סוג העבודה ומה זה דורש ממנו, הוא סיפר שהוא דובר חמש שפות "ועם חמש שפות אפשר להסתדר בכל העולם", כדבריו. הוא נוסע ומעניין את הסוחרים למכור לחברה שלהם את הפריטים בהם היא סוחרת. שאלתי אותו אם במסגרת היכרותו עם הסוחרים מרחבי העולם הוא יוצר קשרים אישיים או שהיחסים נשארים רק ענייניים? הוא לא הספיק לענות כי אשתו התערבה: "אתמול בלילה הוא דיבר מכאן עם סוחר מיפן, חצי שעה של שיחת הא ודא".

דפקתי על השולחן: "זוה נראה לכם בן-אדם מופנם?! פשוט השיח עם היפני מעניין אותו יותר..."

ההבדל בין מה שאנו קוראים "פתוח" למה שאנו קוראים "סגור" או "שתקן", הוא בכך שהאדם הפתוח מוכן לדבר עם כל אדם בכל מצב על כל נושא. והאדם הסגור מוכן לדבר עם כל אדם בכל מצב אבל לא על כל נושא. או בכל נושא אבל לא עם כל אדם, או לא בכל מצב.

זוה אומר, שאם לא אלחץ עליו, הוא ידבר, ועל הכל. רק תיצור אווירה נוחה.

הסוחר מיפן לא לוחץ, לא מחייב ולא כופה שיחה. אבל אשתו לוחצת. "נו. תדבר כבר. תגיד משהו!"

ה"סגורים" רוצים גם הם לדבר, והם עסוקים יותר מהפתוחים בחיפוש הזדמנות נוחה לדבר ולשוחח. אם וכאשר נוצרה לפתע אווירה נעימה בתכלית ולא הועלו על השולחן נושאים אישיים מידי, הם יפתחו ואפילו ישמחו על ההזדמנות להשיח את לבם.

אמר לי מחנך ידוע: יש לי ילדה הנקראת 'סגורה'. אני יושב איתה בליל שבת עם פיצוחים וכוס תה, מדברים סתם באוויר על המבחנים ועל החברות שלה, האווירה נחמדה והשיחה מתגלגלת, והכל היא שמה על השולחן. הלב נשפך החוצה יחד עם הלשון. היא מספרת מעצמה ושמחה על ההזדמנות לפרוק את המתח שיש לה.

לאט, עם לב, ועם המון סבלנות, אפשר לבנות תקשורת נהדרת ומכבדת.

תמיד יש גאון אחר מאחורי "סגור צמקני"
גאון רגש מאחורי "לא אכפר לך"
גאון כאב מאחורי "זה בסדר"
גאון "היו איתך" מאחורי "וזהו איתך לבד".
והאמן מאחורי, מאחורי השקט...